

Rapport 2009:37

Arkeologisk förundersökning

Elkabel vid Bagarbo

RAÄ 1
Bagarbo - Österhagen
Vikingstad socken
Linköpings kommun
Östergötlands län

Erika Räf

Elkabel vid Bagarbo

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Områdesbeskrivning.	4
Syfte	4
Metod, resultat och åtgärder.	4
Tekniska uppgifter.	7

Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N S M U S E U M
A V D E L N I N G E N F Ö R A R K E O L O G I

Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 12 90 70
info@ostergotlandslansmuseum.se • www.ostergotlandslansmuseum.se

Sammanfattning

Östergötlands länsmuseum har utfört en arkeologisk förundersökning i form av antikvarisk kontroll i samband med ombyggnad av elnätet längs med sträckan Bagarbo - Österhagen, Vikingstads socken, Linköpings kommun. Ombyggnaden omfattade schaktning för jordkabel, schaktning för två transformatorstationer samt rasering av luftledning.

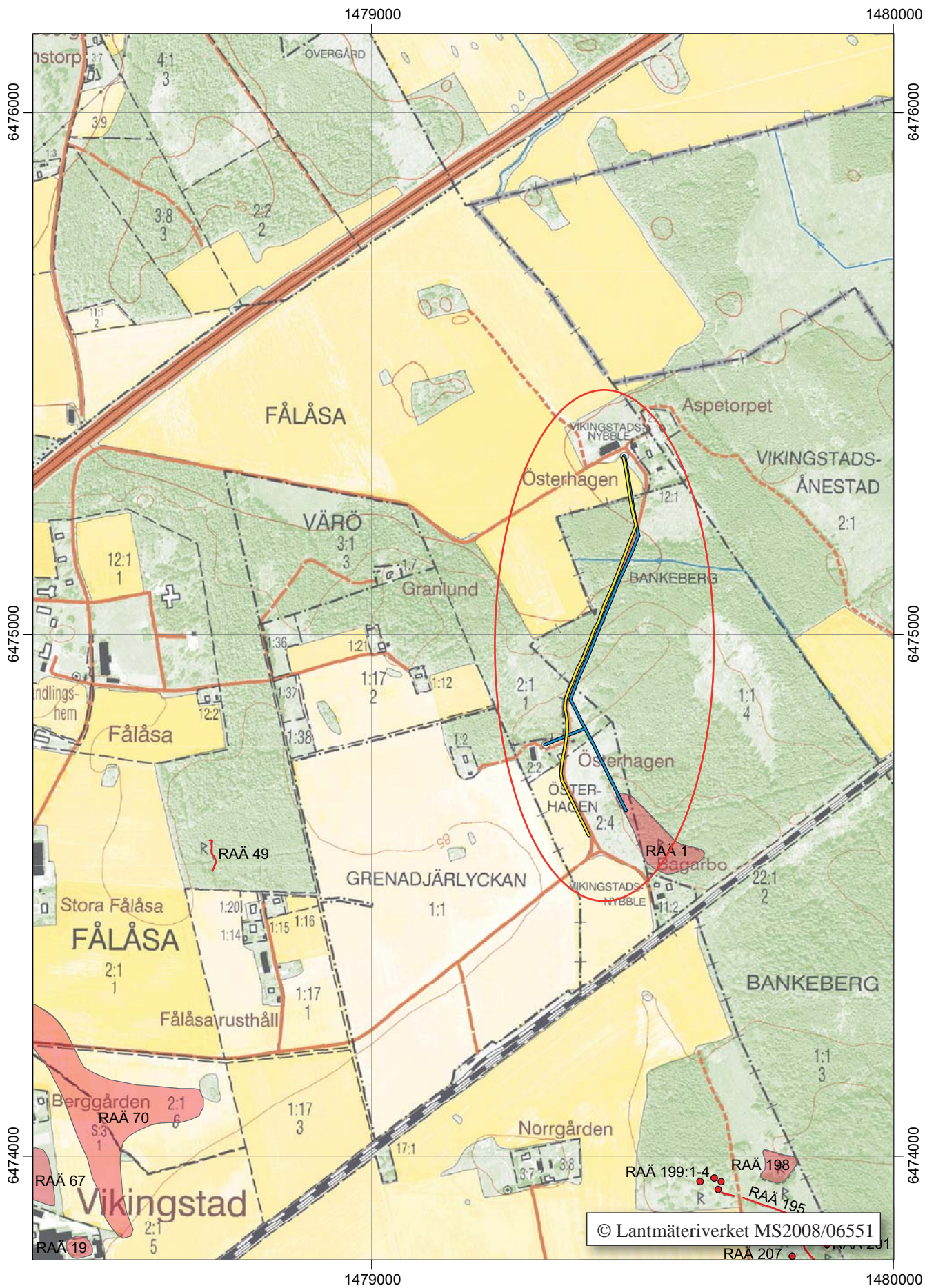
En besiktning utfördes först av sträckan som skulle schaktas. Bedömningen gjordes att inget av arkeologiskt intresse skulle beröras. Därefter togs sökschakt upp där markbäddarna för transformatorstationerna skulle placeras. Inget av arkeologiskt intresse noterades.

Raseringen av luftledningen berörde de norra delarna av RAÄ 1, som utgörs av ett gravfält. En av ledningsstolparna var belägen ca 15 m väster om en av gravarna. För att inte skada fornlämningen vid raseringen märktes graven ut. Stolpen skulle också kapas vid markytan, för att undvika ingrepp under mark. Undertecknad anvisade även lämplig körväg för utföraren för att inte skada gravfältet.

Efter utförda åtgärder gör Östergötlands länsmuseum bedömningen att ombyggnaden av elnätet kan genomföras som planerat.

Erika Räf
antikvarie

Figur 2. Utdrag ur digitala Fastighetskartan med undersökningsområdet markerat. Gul linje markerar ny jordkabel, blå linje markerar raserad luftledning. Skala 1:10 000.

Inledning

Östergötlands länsmuseum utförde en arkeologisk förundersökning i form av antikvarisk kontroll inom längs sträckan Bagarbo - Österhagen, Vikingstads socken, Linköpings kommun. Ombyggnaden omfattade schaktning för jordkabel, schaktning för två transformatorstationer samt rasering av luftledning. Sträckan för schaktningsarbetet var ca 850 m. Den aktuella raseringssträckan var ca 700 m.

Utredningen utfördes efter beslut från Länsstyrelsen Östergötland. Uppdragsgivare var Utsikt Nät AB, som även stod för de arkeologiska kostnaderna. Ansvarig för fältarbetet var undertecknad, som också har skrivit rapporten.

Områdesbeskrivning

Området öster om Vikingstad samhälle är en fornlämningstät bygd, vilket innefattar gravfält, enstaka gravar, boplatzlämningar samt hägnadsspår i form av stensträngar.

Jordkabeln lades ner längs den västra vägbanken från befintlig kabel vid Bagarbo i söder, via en ny transformatorstation på fastigheten Österhagen 2:2, till ytterligare en ny transformatorstation på gården

Figur 3. Vägen norrut mot Österhagen. Elkabeln plöjdes ner i vägbankens västra sida. Foto Erika Räf, ÖLM.

Österhagen i norr. Kabelnedläggningen skedde genom plöjning. Inga kända fornlämningar är belägna i kabelns sträckning.

Ett gravfält (RAÄ 1), med 20 gravar ligger knappt 100 m öster om kabelsträckningen. Luftledningen som skulle raseras gick genom det ovan nämnda gravfältet.

Syfte

Syftet med den arkeologiska förundersökningen var primärt att styra markingreppet så att fast fornlämning skadades så lite som möjligt av det planerade arbetsföretaget och om möjligt justera kabelsträckan så att inte fornlämningar utmed vägen berördes. Gick inte detta skulle de eventuella fornlämningar som framkom vid schaktningen undersökas, dokumenteras samt om möjligt dateras.

Det planerade raseringsarbetet berörde ett gravfält. Rasering av ledningsstolpar innebär normalt körning med maskin. För att inte skada fornlämningar vid raseringen av ledningsstolpar skulle lämningarna märkas ut samt anvisningar av lämpliga körvägar lämnas.

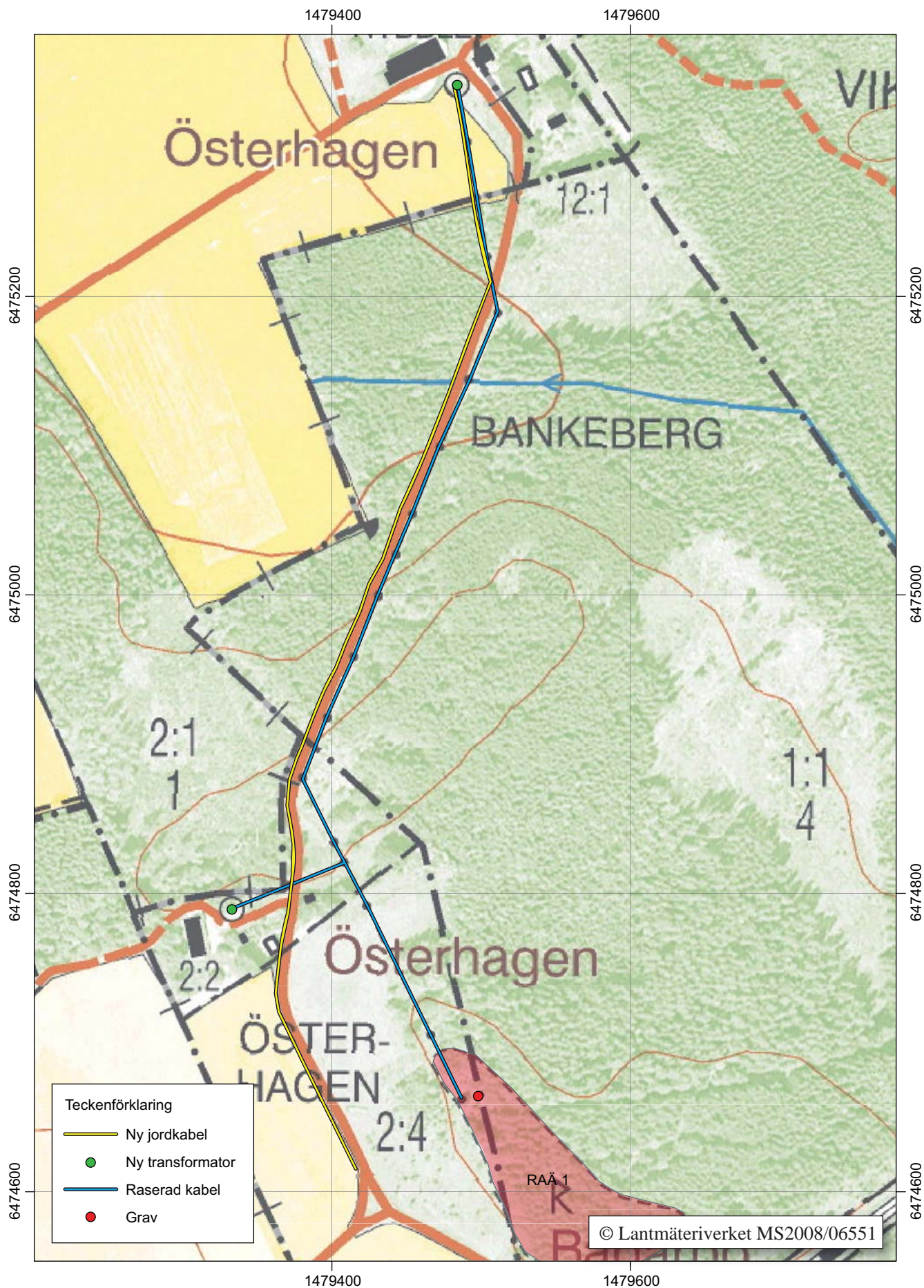
Metod, resultat och åtgärder

En besiktning utfördes av sträckan som skulle schaktas. Kabeln skulle plöjas ner i vägbankens västra sida. Bedömningen gjordes att inget av arkeologiskt intresse skulle beröras.

Före schaktningen togs sökschakt upp med grävmaskin där markbäddarna för transformatorstationerna skulle placeras. Inget av arkeologiskt intresse noterades på dessa platser.

Raseringen av luftledningen skulle beröra de norra delarna av RAÄ 1, ett gravfält. En av stolparna var belägen ca 15 m väster om en av gravarna, en kvadratisk stensättning (se figur 4). För att inte skada fornlämningen märktes graven ut. Undertecknad anvisade även lämplig körväg tillsammans med utföraren för att inte skada gravfältet. För att undvika markskador enades vi också om att inte dra upp ledningsstolpen, utan att istället kapa den vid ytan.

Efter utförda åtgärder gör Östergötlands länsmuseum bedömningen att ombyggnaden av elnätet kan genomföras som planerat.

Figur 4. Undersökningsområdet med kabelschakt, plats för transformatorstationer, raserad luftledning samt fornlämningsområde (RAÄ 1) markerat. Skala 1:3 500.

Figur 5. En av luftledningsstolparna som skulle rase-ras stod inne på gravfältet RAÄ 1. Från väster. Foto Erika Räf, ÖLM.

Figur 6. En av gravarna i gravfältet RAÄ 1 var belägen ca 15 m öster om luftledningsstolpen (i bakgrunden). Från öster. Foto Erika Räf, ÖLM.

Figur 7. Graven, en kvadratisk stensättning, från norr. Foto Erika Räf, ÖLM.

Tekniska uppgifter

Sträcka	Bagarbo - Österhagen
Socken	Vikingstad
Kommun	Linköping
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnummer	RAÄ 1
Ekonomiska kartans blad	8F4f, 8F5f
Koordinater	X6475345-6474616, Y1479483-1479417
Koordinatsystem	RT-90 2,5 gon V
Typ av undersökning	Arkeologisk förundersökning i form av antikvarisk kontroll
Länsstyrelsens dnr	431-17767-08
Länsstyrelsens handläggare	Carin Claréus
Länsstyrelsens beslut	2008-12-11
ÖLM dnr	532/08
ÖLM projektnr	530893
Uppdragsgivare	Utsikt Nät AB
Kostnadsansvarig	Utsikt Nät AB
Projektledare	Erika Räf
Fältarbetstid	2009-04-14
Totalt undersöktes	850 löpmeter
Fynd	Nej
Foto	Enbart digitala
Analyser	Nej
Grafik	Erika Räf/Lasse Norr
Renritning	-
Grafisk form	Lasse Norr
Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands länsmuseum.	
Ur allmänt kartmaterial	© Lantmäteriverket MS2008/06551
ISSN 1403-9273	Rapport 2009:37 © Östergötlands länsmuseum

Östergötlands länsmuseum har utfört en arkeologisk förundersökning i form av antikvarisk kontroll i samband med ombyggnad av elnät längs sträckan Bagarbo - Österhagen, Vikingstads socken, Linköpings kommun. Ombyggnaden omfattade schaktning för jordkabel, schaktning för två transformatorstationer samt rasering av luftledning.

Raseringen av luftledningen skulle beröra de norra delarna av ett gravfält (RAÄ 1). Utmärkning av en grav samt anvisning av lämplig körväg invid gravfältet genomfördes. En luftledningsstolpe skulle kapas vid markytan, för att undvika skador. Efter utförda åtgärder gör Östergötlands länsmuseum bedömningen att ombyggnaden av elnätet kan genomföras som planerat.